

Asia: VN/16121/2020

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 - kierrätyksestä kiertotalouteen

Visio (luku 2)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Keräysjärjestelmät, laitospasiteettitarve ja sijoittumisperusteet (luku 3)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

3.1. Jätteiden erilliskeräys

Nykyinen lainsäädäntö on lisäämässä kiinteistökohtaista pakkausjätteen keräystä ja vähentämässä alueellista keräystä. Lapin Jätehuolto kuntayhtymän alueella on erittäin vähän sellaisia kiinteistöjä, joita koskee pakkausjätteen erilliskeräysvelvoite. Mikäli tuottajat poistavat osan alueellisista keräyspisteistä, tulee tilanne kokonaisuutena huonontumaan kuntayhtymän alueella.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän alue on erittäin laaja ja asukkaita harvassa. Jätehuoltopalveluita käyttää kausiluontoisesti suuri määrä turisteja. Kuntayhtymän mielestä alueellisen keräysverkoston suunnittelussa tulisi asukasmäärän lisäksi ottaa huomioon matkailijamäärät. Tämä ei saa tapahtua kuntien kustannuksella, vaan kustannuksista tulee vastata tuottajavastuun mukaisesti tuottajat. Myös sekajätteen talteenottoaikoja on oltava riittävästi roskaantumisen ehkäisemiseksi. Kuntayhtymän alueella on yli 400 sekajätteen keräyspaikkaa. Erilliskeräysvaatimuksista ja lajitteluvälvoitteista huolimatta on turvattava tilanne, ettei sekajätteen talteenottoaikoja jouduta poistamaan sen nojalla, että niissä vastaanotettava jäte ei ole jätehierarkiassa tarpeeksi korkealla.

Jätesuunnitelman toimenpiteissä on kiinnitetty erittäin vähän huomiota roskaantumiseen. Suunnitelmassa viitataan muun muassa muovitiekarttaan sekä merten roskaantumisen ehkäisemiseen. Jätelain keskeinen tarkoitus on ehkäistä roskaantumista. Jätelain mukaan maantien,

yksityisen tien, radan tai sataman pitäjän, virkistykseen yleisesti käytettäväksi tarkoitettun alueen haltijan, ulkoilu- tai moottorikelkkareitin pitäjän taikka yleisötilaisuuden järjestäjän on järjestettävä roskaantumisen ehkäisemiseksi alueella riittävä jätteen keräys- ja muut jätehuollon palvelut. Varsinkin tienpidon jätehuolto on tuntunut kääntyvän yhä enemmän Lapin Jätehuolto kuntayhtymän vastuulle, koska ELY-keskus on poistanut useita tienkäyttäjille tarkoitettuja keräyspisteitä. Kuntayhtymä esittää, että suunnitelmassa olisi enemmän roskaantumisen ehkäisemiseen liittyviä, erityisesti valtiohallintoa koskevia, toimenpiteitä.

Myös erilaisten toimijaverkostojen käyttöön soveltuvien yhteistyömallien kehittäminen on todella kannatettavaa.

3.2 Jätteiden käsittelytarpeista

Alueellisesti olisi hyvä määritellä ne jätevirrat, joiden prosessointi kierrätysmateriaaleiksi ei ole teknisesti ja taloudellisesti järkevää. Pidämme hyvänä asiana, että suunnitelmassa on maininta asianmukaisen loppukäsittelymahdollisuuden turvaamisesta sellaisille jätejakeille, joille ei ole kustannustehokkaita kierrätysratkaisuja tai jotka sisältävät vaarallisia aineita eivätkä sovellu kiertoon. Kaatopaikkasijoittaminen tulisi tulevaisuudessa olla myös selkeämmin mahdollistettu yhteiskunnan häiriötilanteissa, kuten esimerkiksi erilaisissa tulipalo- ja onnettomuustilanteissa.

Yhdyskuntajätteistä erityisesti biojätteiden erilliskeräyksen lisääminen edellyttää paikoin lisäkäsittelykapasiteettia. Myös muiden kierrätettävien jätelajien käsittelytarve lisääntyy ja toivon mukaan näiden käsittelyyn syntyy kotimaahan sijoittuvia kilpailukykyisiä ja laadukkaita käsittelyratkaisuja. Sen sijaan nykyinen jätteenpolttokapasiteetti näyttäisi olevan ainakin yhdyskuntien sekajätteille riittävä.

3.4 Käsittelylaitosten sijoittumisperusteet

Jätesuunnitelmassa mainitaan, että uusia käsittelylaitosinvestointeja harkitsevilla on oltava riittävä varmuus käsiteltävien jätteiden riittävyydestä alueella. On erittäin hyvä, jos pyritään mahdollistamaan investointien syntymistä alueelle. Tilanne ei saa kuinkaan johtaa siihen, että kunnalliset jäteyhtiöt joutuvat ostamaan ylihinnoiteltua tai keskenään erihintaista kotimaista palvelua, kun taas vastaavaa sekajätettä tuottava yritys voi viedä jätteen hyödynnettäväksi ulkomaille ilman sääntelyä.

Tavoitteet ja toimenpiteet (luku 5)

1. Tiedon oikeellisuus ja digitaalisuus

1.2. Kunnan jätehuoltoviranomaisten kannalta rekisterin hyödynnettävyyttä saostus- ja umpisäiliölietteiden seurannan osalta tulisi edelleen kehittää siten, että rekisterin perusteella selviäsi, onko kuljetuksessa ollut kyse saostus- vai umpisäiliölietteistä. Muutoin rekisterin hyödynnettävyys saattaa jäädä heikohkoksi ja johtaa jätteenkuljetusrekisterin kanssa päällekkäiseen ja ristikkäiseen tiedontuottoon.

2. Jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet

-

3. Yhdyskuntajätteet

-

4. Pakkausjätteet

-

5. Kertakäyttöisten muovituotteiden vähentäminen

-

6. Biohajoavat jätteet

-

7. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

-

8. Rakentamisen jäte

-

Seuranta (luku 7)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä esittää, että seurannassa nostettaisiin esille myös jätelain mukaisen alueellisen yhteistyöryhmän perustamien. Työryhmän tarkoituksena on tukea ja edistää valtakunnallisen jätesuunnitelman toimeenpanoa ja seurantaa. Olisi hyvä, jos jätesuunnitelmassa olisi määritelty työryhmälle tarkemmat reunaehdot aktiivisen ja tehokkaan työskentelyn turvaamiseksi.

Muut suunnitelman osat

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Vaikutusarviointi

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Muuta

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Ahonen Johanna
LAPECO - Lapin jätehuolto kuntayhtymä